

İlköğretim Okullarında Müzik Dersine Ait Öğrenme Ortamlarının Fiziksel Durumları: Akdeniz Bölgesi Örneği¹

Physical Conditions pertaining to Learning Environments of Music Classes in Elementary Schools: Mediterranean Region Case

Gökhan ÖZDEMİR²

Gökay YILDIZ³

Özet

Toplumların sanatsal düzeyinin daha yüksek seviyeye için ilköğretim döneminde nitelikli bir müzik eğitiminin verilmesi büyük önem taşımaktadır. İlköğretim sürecinde öğrenciler, eğitim müziği ile ilk defa karşılaşmaktadır ve bu karşılaşmanın niteliği, bireylerin yaşam boyunca müziğe olan ilgi ve sevgilerinin temelini oluşturmaktadır. Müzik dersinin amaçlarına uygun olarak yürütülebilmesi için fiziksel ortamların sağlanmasının gerekliliğinden yola çıkarak araştırma, ilköğretim okullarında müzik dersine ilişkin öğrenme ortamlarının fiziksel durumlarını tespit etmek ve bu konuda öneriler sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırma, durum tespitine yönelik betimsel bir çalışmadır. Araştırma kapsamında, ilköğretim okullarında müzik dersinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli fiziki koşulların olup olmadığını tespit etmek amacıyla araştırmacı tarafından anket formu hazırlanmış ve hazırlanan anket formu okul yöneticilerine uygulanmıştır. Araştırmanın evrenini, Akdeniz Bölgesi'nde bulunan şehirlerdeki toplam 2624 ilköğretim okulu oluşturmaktadır. Örneklem grubuna ise yine Akdeniz Bölgesi'ndeki tüm şehirleri kapsayacak şekilde tesadüfi olarak seçilmiş 440 ilköğretim okulu alınmıştır. Örneklem grubuna alınan ilköğretim okulu sayıları, bölgede bulunan her şehir için sahip olduğu ilköğretim okul sayısının %10'undan fazla olacak şekilde tasarlanmıştır. Araştırma sonucunda ilköğretim okullarında müzik derslerine ilişkin öğrenme ortamlarının yeterince sağlanmadığı tespit edilmiş ve bu konuya ilişkin öneriler sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Fiziksel mekan, ilköğretim müzik dersi, müzik, müzik eğitimi, öğrenme ortamı,

Abstract

Delivery of a quality music education within the elementary education age is of utmost importance for the constitution of a society with a significant level of artistic level. The quality of the initial concurrence of the elementary grade students with the education music sets ground for the individuals' lifelong interest and sympathy towards music. Considering the formation of physical conditions for the music classes to be instructed with a purpose built scheme as a priority, the research is built so as to identify the physical conditions of the learning environments regarding music classes in elementary schools and put forward proposals in this respect.

The research is a descriptive and circumstance detection oriented study. Within the context of research, a questionnaire form, which determines whether there are enough physical conditions in order to carry out music courses healthfully in elementary schools, is prepared and applied to school principals. Research population comprises 2624 elementary schools located in the cities of Mediterranean Region. The sample group is composed of randomly selected 440 elementary schools also situated in Mediterranean Region. The number of elementary schools involved in the sample group is designed to be more than %10 of the total number of elementary schools for each city within the region in question. At the end of the research, it is clearly seen that elementary schools are not equipped with the adequate learning environments for music classes and proposals concerning the matter in question are put forward.

Key Words: Learning environment, music, music classes in elementary schools, music education, physical place

¹ Bu çalışma 08.09.2011 tarihinde 20. Eğitim Bilimleri Kurultayında sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Arş. Gör., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Burdur, gozdemir@mehmetakif.edu.tr

³ Prof., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Burdur, gokay@mehmetakif.edu.tr

Giriş

Toplumların gelişmişlik düzeyleri eğitim alanında yapılan çalışmalar ve bu çalışmaların nitelikleri ile paralel olarak değerlendirilmektedir. Eğitim alanında yapılan geliştirme çalışmalarının bir boyutu da öğretim programlarının geliştirilmesidir. Geliştirilen öğretim programları, istenilen etkinliklere uygun öğrenme ortamlarını gerektirmektedir.

Ülkemizde devlet tarafından planlanan ve merkezi eğitim sisteminde uygulanan örgün eğitim, öğrenci merkezli olarak yürütülmektedir ve uygulanan öğretim programı yapılandırmacı anlayışa uygun olarak hazırlanmıştır. Yapılandırmacı yaklaşıma göre dışardan bir yetişkinin anlatması ile bireylere yeni bilgiler kazandırılmayacağı belirtilmektedir ve öğrencilere yeni bilgilerin kazandırılabilmesi için elektronik ve görsel materyallerle desteklenmiş öğrenme ortamlarının gerekliliği vurgulanmaktadır. Tasarlanan bu ortamda kullanılan materyaller birer sunu aracı olarak değil öğrencinin bilgisini yapılandırabileceği birer kaynak olarak kullanılmalıdır (Güven ve Karataş, 2004).

“Öğrenme-öğretme sürecinde amaçlanan davranışların oluşmasında öğrenme ortamlarının rolü büyüktür. Öğrenme her zaman hayatın doğallığı içinde rastlantısal çevre ve süreçlerinde gerçekleşmez. Öğrenmenin gerçekleştiği doğal çevrenin, öğrenmeyi oluşturacak ya da kolaylaştıracak şekilde planlanması, zengin araç, gereç ve kaynaklarla donatılması gerekmektedir” (Gelişli, 2007, s. 50).

Ülkemizde ilk sekiz yıllık eğitim toplumun her bireyi için zorunludur. “Sekiz yıllık zorunlu eğitime dayalı olarak Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü’nün belirlemiş olduğu temel varsayımlara göre bir ve beşinci yıllar arası her sınıfın öğretmeni vardır. Ancak dördüncü yıldan itibaren özel mekan gerektiren dersler mümkün olduğunca özel dersliklerde ve branş öğretmenleri tarafından verilir. Altı ve sekizinci yıllar arası tüm dersler branş öğretmenlerine tahsis edilmiş özel mekanlarda verilir” (Çınar, Çizmeci, Akdemir, 2007, s. 195).

“Çağdaş toplumlarda sanat eğitiminin gelişimine paralel olarak, müzik eğitimi de gelişim göstermiştir. Müzik kavramı toplumların en temel unsuru olan bireyin, doğumundan itibaren hayatına girmekte, bu kavramı ilk defa okul çağında bilimsel olarak tanımakta ve öğrenmektedir” (Çağlak, 2008, s. 1).

Sanatsal düzeyi daha yüksek olan toplumların oluşması için ilköğretim döneminde nitelikli bir müzik eğitiminin verilmesi büyük önem taşımaktadır. İlköğretim sürecinde öğrencilerin eğitim müziği ile ilk defa karşılaşmasından dolayı, bu karşılaşmanın niteliği, bireylerin yaşam boyunca müziğe olan ilgi ve sevgilerinin temelini oluşturmaktadır.

Uçan, Yıldız ve Bayraktar (1999), ilköğretimde müzik öğretiminin en temel öğelerinden ikisini müziksel ortam ve öğretim programının gerekli kıldığı müziksel donanım olarak ifade etmişlerdir. Özsoy (2008)'a göre gelişmiş ülkelerde müziğe ve eğitime ayrılan bütçe ve mekanlara verilen öncelik ülkemize göre çok farklı noktalardadır. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri'nde müzik eğitimi, okulların yaklaşık üçte birlik bir bölümünü kapsayan geniş mekanlarda sürdürülmektedir. Bunu sonucu olarak her öğrenci müziğin bir dalında performans sergileyebilmektedir.

Amaç

Ülkemizin geneline bakıldığında ilköğretim okullarında yürütülen müzik eğitiminin hedeflerine ulaşabilmesi için gerekli fiziksel ortamın sağlanması konusunda problemler yaşandığı düşünülmektedir. Bu nedenle araştırma, ilköğretim okullarında müzik dersine ilişkin öğrenme ortamlarının fiziksel durumlarını tespit etmek ve bu konuda öneriler sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Alt Problemler

1. İlköğretim okullarının kadrolu müzik öğretmenine sahip olma durumları nedir?
2. İlköğretim okullarında müzik dersliğinin bulunma durumları ne düzeydedir?
3. İlköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda fiziksel donanım durumu ne düzeydedir?
4. İlköğretim okullarında çok amaçlı salon bulunma durumları ne düzeydedir?
5. Yöneticilerin, müzik dersi bakımından okullarının fiziksel yeterliliği hakkındaki görüşleri nedir?

Sınırlılıklar

1. Araştırma, Akdeniz Bölgesi'nde yer alan illerdeki ilköğretim okulları ile sınırlı tutulmuştur.
2. Araştırmada irdelenmeye çalışılan fiziki koşullar, müzik dersinin amacına uygun bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli olan fiziki koşulların uzman görüşüne dayalı olarak tespit edilmesi ile sınırlı tutulmuştur.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma, durum tespitine yönelik betimsel bir çalışmadır.

Araştırmanın Evreni-Örnekleme

Araştırmanın evrenini, Akdeniz Bölgesi'nde bulunan illerdeki toplam 2624 ilköğretim okulu oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise evrenden tesadüfi olarak seçilmiş 440 ilköğretim okulu oluşturmaktadır. Örneklem grubunu oluşturan ilköğretim okulu sayıları, bölgede bulunan her il için sahip olduğu ilköğretim okul sayısının %10'undan fazla olacak şekilde tasarlanmıştır. İllerdeki toplam ilköğretim okulu sayıları ve araştırmaya alınan ilköğretim okulu sayıları tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1

Şehirlerdeki ilköğretim okullarının toplam sayıları ve ulaşılabilen ilköğretim okullarının sayıları

Şehir	İlköğretim okullarının sayısı	Ulaşılabilen ilköğretim okullarının sayısı	
		<i>f</i>	%
Adana	443	70	15,80
Antalya	407	70	17,20
Burdur	104	30	28,85
Hatay	502	70	13,94
Isparta	118	30	25,42
Kahraman Maraş	407	70	17,20
Mersin	493	70	14,20
Osmaniye	150	30	20,00
Toplam	2624	440	16,77

Verilerin Toplanması-Analizi

Araştırmada veriler, ilköğretim okullarında müzik dersine ilişkin öğrenme ortamlarının fiziksel durumlarını tespit etmek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan anket ile elde edilmiştir. Anket maddeleri müzik dersinin etkili bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli fiziksel koşullar göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Ankette yer alan 10 maddeye ilişkin alan uzmanlarının görüşlerine başvurulmuştur. Ankette elde edilen veriler frekans ve yüzdelerle ifade edilmiştir.

Bulgular ve Yorum

1. Alt probleme Yönelik Bulgular ve Yorum

İlköğretim okullarının kadrolu müzik öğretmenlerine sahip olma durumları tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2

İlköğretim okullarının kadrolu müzik öğretmenlerine sahip olma durumları

Şehir	Var		Yok		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Adana	29	41,4	41	58,6	70	100
Antalya	39	55,7	31	44,3	70	100
Burdur	16	53,3	14	46,7	30	100
Hatay	36	51,4	34	48,6	70	100
Isparta	16	53,3	14	46,7	30	100
Kahraman Maraş	22	31,4	48	68,6	70	100
Mersin	47	67,1	23	32,9	70	100
Osmaniye	12	40	18	60	30	100
Toplam	217	49,3	223	50,7	440	100

Tablo 2’de görüldüğü üzere ilköğretim okullarının, en çok %67,1 oranında Mersin’de ve en az %31,4 oranında Kahraman Maraş’ta kadrolu müzik öğretmenlerine sahip oldukları tespit edilmiştir. Bölge genelinde ise ilköğretim okullarının %49,3’ünde kadrolu müzik öğretmenin görev yapmakta olduğu görülmektedir. İlköğretim okullarında kadrolu müzik öğretmeni bulunma durumları yeterli görünmemektedir.

2. Alt probleme Yönelik Bulgular ve Yorum

İlköğretim okullarında müzik dersliğinin bulunma durumları tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3

İlköğretim okullarında müzik dersliğinin bulunma durumları

Şehir	Var		Yok		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Adana	24	34,3	46	65,7	70	100
Antalya	30	42,9	40	57,1	70	100
Burdur	12	40	18	60	30	100
Hatay	17	24,3	53	75,7	70	100
Isparta	12	40	18	60	30	100
Kahraman Maraş	7	10	63	90	70	100
Mersin	23	32,9	47	67,1	70	100
Osmaniye	6	20	24	80	30	100
Toplam	131	29,8	309	70,2	440	100

Tablo 3’de görüldüğü üzere ilköğretim okullarında müzik dersliği, en çok %42,9 oranında Antalya’da en az ise %10 oranında Kahraman Maraş’ta bulunmaktadır. Bölge genelinde ise müzik dersliği %29,8 oranında bulunmaktadır. Bölge geneline bakıldığında ilköğretim okullarındaki müzik dersliklerinin sayısı yeterli görünmemektedir.

3.Alt probleme Yönelik Bulgular ve Yorum

İlköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda dizekli yazı tahtasının bulunma durumları tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4

İlköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda dizekli yazı tahtasının bulunma durumları

Şehir	Var		Yok		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Adana	3	4,3	67	95,7	70	100
Antalya	16	22,9	54	77,1	70	100
Burdur	2	6,7	28	93,3	30	100
Hatay	4	5,7	66	94,3	70	100
Isparta	3	10	27	90	30	100
Kahraman Maraş	3	4,3	67	95,7	70	100
Mersin	17	24,3	53	75,7	70	100
Osmaniye	4	13,3	26	86,7	30	100
Toplam	52	11,8	388	88,2	440	100

Tablo 4’te görülüşü üzere ilköğretim okullarında dizekli yazı tahtası, en çok %24,3 oranında Mersin’de en az ise %4,3 oranında Adana ve Kahraman Maraş’ta bulunmaktadır. Bölge genelinde ise ilköğretim okullarında %11,8 gibi oldukça düşük bir oranda dizekli yazı tahtası bulunmaktadır.

İlköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda CD çaların bulunma durumları tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5

İlköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda CD çaların bulunma durumları

Şehir	Var		Yok		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Adana	70	100	0	0	70	100
Antalya	68	97,1	2	2,9	70	100
Burdur	30	100	0	0	30	100
Hatay	67	95,7	3	4,3	70	100
Isparta	30	100	0	0	30	100
Kahraman Maraş	58	82,9	12	17,1	70	100
Mersin	59	84,3	11	15,7	70	100
Osmaniye	24	80	6	20	30	100
Toplam	406	92,3	34	7,7	440	100

Tablo 5'te görüldüğü üzere %92,3 lük bir oranla, ilköğretim okullarının büyük bir çoğunluğunda CD çalar bulunmaktadır.

İlköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda piyano veya elektronik org bulunma durumları tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6

İlköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda piyano veya elektronik org bulunma durumları

Şehir	Var		Yok		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Adana	11	15,7	59	84,3	70	100
Antalya	23	32,9	47	67,1	70	100
Burdur	6	20	24	80	30	100
Hatay	4	5,7	66	94,3	70	100
Isparta	13	43,3	17	56,7	30	100
Kahraman Maraş	1	1,4	69	98,6	70	100
Mersin	20	28,6	50	71,4	70	100
Osmaniye	6	20	24	80	30	100
Toplam	84	19,1	356	80,9	440	100

Tablo 6'da görüldüğü üzere ilköğretim okullarında piyano veya elektronik org, en yüksek %43,3 oranında Isparta'da en düşük ise %1,4 oranında Kahraman Maraş'ta bulunmaktadır. Bölge genelinde ise piyano veya elektronik org %19,1 oranında bulunmaktadır.

İlköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda piyano veya elektronik org haricindeki başka çalgıların bulunma durumları tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7

İlköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda piyano veya elektronik org haricindeki başka çalgıların bulunma durumları

Şehir	Var		Yok		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Adana	8	11,4	62	88,6	70	100
Antalya	16	22,9	54	77,1	70	100
Burdur	6	20	24	80	30	100
Hatay	2	2,9	68	97,1	70	100
Isparta	10	33,3	20	66,7	30	100
Kahraman Maraş	4	5,7	66	94,3	70	100
Mersin	10	14,3	60	85,7	70	100
Osmaniye	6	20	24	80	30	100
Toplam	62	14,1	378	85,9	440	100

Tablo 7'de görüldüğü üzere ilköğretim okullarında piyano veya elektronik org dışında başka çalgılar, en yüksek %33,3 oranında Isparta'da en düşük ise % 2,9 oranında Hatay'da bulunmaktadır. Bölge genelinde ise %14,1 oranında bulunmaktadır. Bu sonuçlara bakarak

Isparta'nın, ilköğretim okullarında piyano, elektronik org ve diğer çalgıların bulunması bakımından diğer şehirlere göre daha iyi durumda olduğu gözlenmektedir.

İlköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda bilgisayar bulunma durumları tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8

İlköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda bilgisayar bulunma durumları

Şehir	Var		Yok		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Adana	33	47,1	37	52,9	70	100
Antalya	49	70	21	30	70	100
Burdur	18	60	12	40	30	100
Hatay	27	38,6	43	61,4	70	100
Isparta	21	70	9	30	30	100
Kahraman Maraş	26	37,1	44	62,9	70	100
Mersin	30	42,9	40	57,1	70	100
Osmaniye	24	80	6	20	30	100
Toplam	228	51,8	212	48,2	440	100

Tablo 8'de görüldüğü üzere ilköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda bilgisayar, en yüksek %80 oranında Osmaniye'de en düşük ise %37,1 oranında Kahraman Maraş'ta bulunmaktadır. Bölge genelinde ise %51,8 oranında bulunmaktadır.

İlköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda projeksiyon cihazı bulunma durumları tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9

İlköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda projeksiyon cihazı bulunma durumları

Şehir	Var		Yok		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Adana	34	48,6	36	51,4	70	100
Antalya	48	68,6	22	31,4	70	100
Burdur	18	60	12	40	30	100
Hatay	29	41,4	41	58,6	70	100
Isparta	21	70	9	30	30	100
Kahraman Maraş	30	42,9	40	57,1	70	100
Mersin	22	31,4	48	68,6	70	100
Osmaniye	24	80	6	20	30	100
Toplam	226	51,4	214	48,6	440	100

Tablo 9'da görüldüğü üzere ilköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda projeksiyon cihazı, en yüksek %80 oranında Osmaniye'de en düşük ise %31,4 oranında Mersin'de bulunmaktadır. Bölge genelinde ise %51,4 oranında bulunmaktadır. İlköğretim okullarında bilgisayar ve projeksiyon cihazı bulunma durumlarının diğer fiziki koşullara göre daha yüksek olduğu gözlenmektedir.

4. Alt probleme Yönelik Bulgular ve Yorum

İlköğretim okullarında çok amaçlı salon bulunma durumları tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10

İlköğretim okullarında çok amaçlı salon bulunma durumları

Şehir	Var		Yok		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Adana	39	55,7	31	44,3	70	100
Antalya	39	55,7	31	44,3	70	100
Burdur	17	56,7	13	43,3	30	100
Hatay	28	40	42	60	70	100
Isparta	14	46,7	16	53,3	30	100
Kahraman Maraş	23	32,9	47	67,1	70	100
Mersin	38	54,3	32	45,7	70	100
Osmaniye	22	73,3	8	26,7	30	100
Toplam	220	50	220	50	440	100

Tablo 10'da görüldüğü üzere ilköğretim okullarında çok amaçlı salon, en çok %73,3 oranında Osmaniye'de en az ise 32,9 oranında Kahraman Maraş'ta bulunmaktadır. Bölge genelinde ise %50 oranında bulunmaktadır.

5. Alt probleme Yönelik Bulgular ve Yorum

İlköğretim okullarındaki yöneticilerin, okulun fiziksel imkanları bakımından müzik dersi için yeterliliği hakkındaki görüşleri tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11

İlköğretim okullarındaki yöneticilerin, okulun fiziksel imkanları bakımından müzik dersi için yeterliliği hakkındaki görüşleri

Şehir	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Adana	10	14,3	60	85,7	70	100
Antalya	21	30	49	70	70	100
Burdur	7	23,3	23	76,7	30	100
Hatay	7	10	63	90	70	100
Isparta	10	33,3	20	66,7	30	100
Kahraman Maraş	8	11,4	62	88,6	70	100
Mersin	25	35,7	45	64,3	70	100
Osmaniye	8	26,7	22	73,3	30	100
Toplam	96	21,8	344	78,2	440	100

Tablo 11'de görüldüğü üzere okulun fiziksel imkanlarını müzik dersi için yeterli bulduklarını en yüksek 35,7 oranında Mersin'deki okul yöneticileri, en az ise %10 oranında Hatay'daki okul yöneticileri belirtmişlerdir. Bölge genelinde ise okul yöneticileri, olumlu

yönde %21,8 oranında görüş belirtmişlerdir. Okul yöneticilerinin de müzik dersi için gerekli fiziksel ortamın yeterli olmadığını belirtmeleri, ülkemizdeki ilköğretim okullarında müzik dersinin amaçlarına uygun olarak işlenmesinde problemler yaşandığını düşündürmektedir.

Sonuçlar ve Öneriler

Sonuçlar

Araştırma sonucunda Akdeniz Bölgesi'nde bulunan ilköğretim okullarındaki müziksel öğrenme ortamlarının nicelikleri elde edilen verilerle tespit edilmeye çalışılmıştır. Elde edilen verilere göre Akdeniz Bölgesi'nde bulunan ilköğretim okullarının yaklaşık yarısında kadrolu müzik öğretmeni bulunmaması ilköğretim kurumlarında verilen müzik eğitiminin nitelikleri hakkında olumsuz bir tablo çizmektedir.

İlköğretim okullarındaki müziksel donanımına bakıldığında ise CD çaların neredeyse bütün okullarda olduğu tespit edilmiştir. Ancak müzik dersliği, dizekli yazı tahtası, piyano, elektronik org ve diğer çalgıların bulunma oranları genel olarak düşük seviyededir. Elde edilen bu sonuç ilköğretim kurumlarında verilen müzik eğitiminin uygulamadan çok dinlemeye yönelik olduğunu düşündürmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın son yıllarda eğitim teknolojilerine yaptığı yatırımlarla bilgisayar ve projeksiyon cihazı sayısının ilköğretim okullarında hızla çoğalmasına rağmen, ilköğretim okullarının neredeyse yarıya yakınında bulunmamaktadır. Ayrıca araştırmaya katılan ilköğretim okullarının yöneticileri, büyük oranda okulun fiziksel ortamının müzik dersi için yeterli olmadığı yönünde görüş belirtmiştir.

Öneriler

Bu sonuçlara dayalı olarak öneriler aşağıda ifade edilmiştir:

- Müzik eğitimin etkili bir şekilde uygulanmasında müzik öğretmenin varlığı yadsınamaz bir gerçektir. Bu bakımdan Milli Eğitim Bakanlığı'nın müzik öğretmeni olmayan ilköğretim okullarına ivedilikle müzik öğretmeni ataması ülkemizdeki müzik eğitiminin amaçlarına ulaşılabilmesi bakımından önem taşımaktadır.
- Müzik eğitiminin daha sağlıklı şekilde yürütülebilmesi için okullarda tam donanımlı müzik derslikleri oluşturulmalıdır. Dersliklerdeki fiziki koşulların geliştirilmesi, öğrencilerin derse olan ilgi ve başarılarını arttıracaktır.
- Her ders saatinde düz yazı tahtalarına dizek çizmek hem vakit kaybına yol açmakta hem de görsel açıdan iyi bir görüntü oluşturmamaktadır. Bu nedenle müzik dersi işlenen sınıflarda dizekli yazı tahtası olması önem taşımaktadır.

- Şarkı öğretimi esnasında eşlik çalgısı olarak piyano veya elektronik org kullanımı öğrencilerde ton içinde kalma yetisini geliştirmekte ve öğrencilerin çok sesliliğe adaptasyonlarında kolaylıklar sağlamaktadır. Bu nedenle ilköğretim okullarında müzik dersi işlenen sınıflarda bu çalgıların olmasının müzik eğitime katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
- İlköğretim okullarındaki müzik dersi işlenen sınıflarda piyano ve elektronik org haricinde mandolin, orff çalgıları, gitar ve melodika gibi çalgıların olmasının, müzik eğitiminin amaçlarından birisi olan çalgı eğitiminin çeşitlenmesi ve farklı boyutlara taşınmasında önemli bir etken olacağı düşünülmektedir.
- Günümüzde teknoloji, eğitimin vazgeçilmez boyutlarından birisidir. Sağladığı görsel imkanlar ve içerik zenginliği bakımından müzik teknolojilerinden faydalanılması, müzik eğitiminde olumlu kazanımlar sağlayacaktır. Bu nedenle ilköğretim okullarındaki müzik dersi işlenen sınıflarda bilgisayar ve projeksiyon cihazının bulunmasının önemli olduğu düşünülmektedir.
- Hazırlanan müziksel etkinliklerin sergilenmesi ve gösteri sonunda öğrencilerin aldığı dönütler öğrencinin motivasyonu açısından oldukça önem taşımaktadır. Bunun sağlanabilmesi için her okulun kendine ait bir gösteri salonunun olmasının müzik eğitime katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
- Akdeniz Bölgesi'ndeki ilköğretim okulu yöneticilerinin çoğunluğu, okulun fiziksel imkanlarının müzik dersi için yeterli olmadığını belirtmiştir. Yeterli ortamların oluşturulması konusunda gereken özen gösterilmelidir. Müzik eğitiminin amaçlarına ulaşılabilmesi için gerekli fiziksel olanakların sağlanmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Çağlak, E. (2008). *Van ilinde görev yapan müzik öğretmenlerinin sınıf ortamında çalgılardan yararlanma durumları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.
- Çınar, C., Çizmeci, F., Akdemir, Z. (2007). Sekiz yıllık temel eğitim okullarında müfredatın gerektirdiği mekan standartlarının İstanbul okulları üzerinden analizi. *Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Elektronik Dergisi*, 2(4), 188-203. <http://www.megaron.yildiz.edu.tr/yonetim/dosyalar/02-04-Megaron-188-203.pdf> adresinden 25.06.2011 tarihinde indirilmiştir.

- Geilişli, Y. (2007). Öğretim teknolojisi kullanımı açısından bir öğretim kurumunun değerlendirilmesi: Red Cedar İlköğretim Okulu. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(1), 49-68.
- Güven, B. ve Karataş, İ. (2004). İlköğretim matematik öğretmen adaylarının sınıf ortamı tasarımları. *İlköğretim Online*, 3(1), 25-34. <http://ilkogretim-online.org.tr> adresinden 25.06.2011 tarihinde indirilmiştir.
- Özsoy, F. B. (2008). *Müzik eğitiminde karşılaşılan sorunlar*. <http://www.muzikdersleri.net/archive/index.php/thread-1275.html> , adresinden 20.06.2011 tarihinde indirilmiştir.
- Uçan, A., Yıldız, G., Bayraktar, E. (1999). *İlköğretimde etkili öğrenme ve öğretme öğretmen el kitabı, ilköğretimde müzik öğretimi modül 9*. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları: Ankara.

Physical Conditions pertaining to Learning Environments of Music Classes in Elementary Schools: Mediterranean Region Case

Problem Definition

Delivery of a quality music education within the elementary education age is of utmost importance for the constitution of a society with a significant level of musical appreciation and activity level. The quality of the initial concurrence of the elementary grade students with the education music sets ground for the individuals' lifelong interest and sympathy towards music.

Aim

When considering the issue on a nationwide scale, problems regarding formation of physical conditions for the music classes are thought to be experienced. To this respect, the research is built so as to identify the physical conditions of the learning environments corresponding music classes in elementary schools and put forward proposals.

Method

The research is a descriptive and circumstance detection oriented study. Research population comprises 2624 elementary schools located in the cities of Mediterranean Region. The sample group is composed of randomly selected 440 elementary schools also situated in Mediterranean Region. The number of elementary schools involved in the sample group is designed to be more than %10 of the total number of elementary schools for each city within

the region in question. Total number of elementary schools in each city and the number of elementary schools included in the research are displayed in Table 1.

Table 1.

Total number of elementary schools in each city and the number of schools accessed

City	Number of elementary	Number of schools accessed	
	schools	<i>f</i>	%
Adana	443	70	15,80
Antalya	407	70	17,20
Burdur	104	30	28,85
Hatay	502	70	13,94
Isparta	118	30	25,42
Kahraman Maraş	407	70	17,20
Mersin	493	70	14,20
Osmaniye	150	30	20,00
Total	2624	440	16,77

Data Gathering Tool

Data is gathered through the agency of surveys prepared by the researchers with a view to identify the physical conditions of the learning environments corresponding music classes in elementary schools. The survey articles are prepared by taking the essential physical conditions for the music classes to be instructed effectively into consideration. Opinions of the experts of the field in question are taken. Data acquired from the survey is evaluated with respect to the frequency and percentage values.

Results

Physical conditions of the musical learning environments in the elementary schools located in Mediterranean Region are to be detected through the data acquired.

By the data acquired, it is seen that approximately half of the elementary schools located in Mediterranean Region are destitute of permanent music teachers. When taking the musical equipment in elementary schools into account, it is seen that nearly all the schools possess a CD player. However; the scantiness of music classrooms, lined boards, pianos, electronic organs and other instruments stands out as an important detail. In the wake of recent investments concerning education technologies made by the Ministry of Education; the

number of computers and projection apparatus has increased rapidly, nevertheless half the elementary schools do not possess the equipment in question. All the same, the administrators of elementary schools involved in the research put forth the idea that the physical environment of their schools was not sufficient for music classes.